

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev

Brusel 9. prosince 2014
ECA/14/57

Projev Vítora Caldeiry, předsedy Evropského účetního dvora

Prezentace výročních zpráv za rok 2013

Radě Evropské unie (pro hospodářské a finanční věci)

Brusel 9. prosince 2014

Porovnejte s předneseným projevem.
V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

Damijan Fišer – tiskový mluvčí

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mobilní tel.: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Vážený pane předsedo,

vážený ministři,

vážená paní místopředsedkyně Komise Georgievová,

je mi ctí představit Radě výroční zprávu Účetního dvora za rozpočtový rok 2013.

Nastala doba pro Evropu důležitých změn a nová Evropská komise se potýká s mnoha významnými výzvami.

Jednou z nich je i zlepšování řízení rozpočtu EU. Tato výzva má tři hlavní komponenty: výdaje disponibilních prostředků, zajištění souladu s finančními pravidly EU a dosahování hodnotných a viditelných výsledků pro občany. *Omne trium perfectum*, jak by mohl říci předseda Komise pan Juncker.

Vážený ministři,

výroční zpráva Účetního dvora za rok 2013 uvádí, že nyní na začátku nového výdajového období není finanční řízení EU jako celek zatím dostatečně dobré.

Pokud jde o **výdaje z rozpočtu EU**, v roce 2013 byly z rozpočtu EU provedeny platby v hodnotě přesahující 148 miliard EUR, tj. 99 % disponibilního maxima pro daný rok.

Účetní dvůr dospěl k závěru, že tyto operace byly v roce 2013 řádně záúčtovány, což znamená, že od roku 2007 každoročně schválil čistý výrok auditora ke spolehlivosti účetní závěrky.

V účtech EU jsme nenašli „černou díru“, jak se objevilo v některých zprávách v médiích. V naší zprávě nicméně upozorňujeme, že navzdory vysokým mírám plateb se zbývající finanční závazky EU zvýšily o dalších 9 miliard EUR a ke konci roku 2013 dosáhly 322 miliard EUR.

Vyzdvihujeme, že jde o jeden z řady příznaků rostoucího tlaku na hotovostní toky EU, a v tomto kontextu Komisi doporučujeme, aby s využitím vhodných prognóz hotovostních toků antcipovala možný nedostatek finančních prostředků pro programy EU.

Komisi tedy vyzýváme, aby zajistila, aby zálohy a přímé investice z rozpočtu EU odrážely skutečné potřeby hotovostních toků. Jako příklad uvádíme, že do konce roku 2013 se ke konečným příjemcům fakticky dostala méně než polovina ze 14 miliard EUR vyplacených na **nástroje finančního inženýrství** od roku 2007.

Hovoříme o jednom z rizik souvisejících s používáním finančních nástrojů. Další riziko spočívá v tom, že čím větší je pákový efekt dosažený pomocí veřejných prostředků, tím obtížnější je prosazování povinnosti odpovídat se za využití těchto prostředků i jejich kontrola. Pokud nebudou zavedeny správné mechanismy, je zde riziko, že s finančními nástroji bude obtížnější sledovat, kam tyto prostředky směřují, zda jsou podmínky pro jejich využití plněny a jakých výsledků bylo dosaženo.

Tuto skutečnost jsme zdůraznili nejen v naší výroční zprávě, ale i ve dvou posledních situačních zprávách, z nichž jedna pojednávala o vyvozování odpovědnosti a nedostatků v auditu a druhá o rizicích pro finanční řízení EU.

A dnes na tuto skutečnost upozorňuji znovu, neboť je v kontextu Komísi nedávno oznámeného Investičního plánu pro Evropu nanejvýš relevantní. Nový **Evropský fond pro strategické investice** se v konečném důsledku při mobilizaci soukromých finančních zdrojů bude spoléhat na záruky z rozpočtu EU, je tedy nutno dodržovat zásady transparentnosti, odpovědnosti a veřejné kontroly.

Vážený ministři,

prostředky z rozpočtu EU jsou vydávány, ale příliš mnoho plateb stále není **v souladu s pravidly**.

Odhadujeme, že celková míra chyb u plateb činila v roce 2013 4,7 % oproti 4,8 % v roce 2012. Pohybuje se tedy významně nad tzv. 2% prahem významnosti, jako tomu ostatně bylo po všechny roky, kdy Účetní dvůr účetní závěrku EU auditoval.

V roce 2013 byly všechny oblasti operačních výdajů zatíženy významnou (materiální) mírou chyb. Jedinou výjimkou bylo 10,6 miliard EUR, jež EU vydává na svou vlastní správu.

Účetní dvůr odhaduje, že míra chyby je vyšší u těch 80 % prostředků EU, u kterých Komise sdílí odpovědnost s členskými státy. Míru chyb u sdíleného řízení odhadujeme na 5,2 % v porovnání s 3,7 % v jiných oblastech, které jsou většinou řízeny přímo Komisí. Jak vyplývá z dodatečné analýzy v našem přehledu k výdajům na soudržnost a zemědělství v období 2007–2013, Účetní dvůr nalézá chyby ve všech členských státech.

Nápravná opatření Komise a vnitrostátních orgánů jistě celkovou míru chyb snižují, z našich důkazních informací nicméně v první řadě vyplývá, že pro prevenci chyb je možné i v rámci stávajících mechanismů dělat výrazně více.

Například míra chyb zjištěná Účetním dvorem u rozvoje venkova mohla být v zásadě snížena z 6,7 % na 2,0 %, pokud by vnitrostátní orgány využily všech informací, které měly k dispozici před předložením žádostí o úhradu Komisí.

Hlavní zdroje chyb, kterým by vnitrostátní orgány měly věnovat pozornost, jsou stejné jako v předchozích letech: nezpůsobilé žádosti, závažná porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek a nesprávně vykázané zemědělské plochy.

Podle názoru Účetního dvora je prevence lepší než opravy, neboť takové chyby ve správnosti ohrožují i efektivnost a účinnost výdajů EU. Tím se dostávám k v pořadí třetímu zásadnímu sdělení naší výroční zprávy.

Vážení ministři,

podle názoru Účetního dvora by se finanční správci na úrovni EU i na národní úrovni měli spíše než na vydávání prostředků EU zaměřit na výsledky.

V programovém období 2007–2013 se správci prostředků EU soustředili v první řadě na vynaložení dostupných prostředků EU, v druhém plánu na dodržování pravidel a teprve pak, v omezené míře, na **dosažení výsledků**.

Tento stav je odrazem základního rysu mechanismů rozpočtového řízení EU. Úředníci na úrovni členských států a EU byli pod značným tlakem, aby prostředky utratili, protože jinak by o tyto zdroje přišli, neměli však odpovídající pobídky k tomu, aby s těmito prostředky dosáhli nějakých výsledků.

To se v novém programovém období musí změnit. Výroční zpráva uvádí řadu příkladů z 19 zvláštních zpráv, které Účetní dvůr vydal v roce 2013, aby prokázala, jak by větší důraz na výsledky mohl posílit výkonnost.

Komise projevila ochotu postoupit od kultury výdajů ke kultuře výkonnosti. Dosažení úspěchu bude podmíněno těmito třemi faktory:

- Zaprvé, taková kultura musí být založena na reálném závazku, na úrovni EU i členských států, dosahovat s omezenými finančními zdroji EU nejlepších možných výsledků.
- Zadruhé, vhodné cíle pro výsledky a spolehlivé informace o pokroku při dosahování těchto cílů.
- Třetím a nejdůležitějším prvkem budou pobídky k odměně dobré výkonnosti a sankcionování výkonnosti nedostatečné.

Celkové výsledky dosažené s podporou EU by zároveň mohly a měly být viditelnější. V tomto ohledu Účetní dvůr doporučuje, aby Komise rozšířila prostor, který ve svých hodnoticích zprávách věnuje evropské přidané hodnotě rozpočtu EU a příspěvku k dosahování cílů strategie Evropa 2020. Rovněž

podotýkáme, že schopnost Komise tak učinit bude ve značné míře záviset na kvalitě informací dostupných na národní úrovni.

Vážený pane předsedo, vážení ministři,

jak jsem řekl úvodem, při zdokonalování finančního řízení nejde o volbu mezi realizací výdajů, dodržováním pravidel a dosahováním výsledků. Jde o to obsáhnout všech tyto tři prvky současně.

Víme, že to není jednoduché, a na související rizika upozorňujeme v situační zprávě o finančním řízení EU. Tento úkol by však byl snazší, pokud by bylo snazší řízení rozpočtu EU, existovalo by méně výdajových priorit, jasnější cíle a jednodušší mechanismy pro vydávání prostředků. To jsou klíčové poznatky z rozpočtového období 2007–2013. Rovněž doufám, že z naší práce je zřejmé, že Účetní dvůr si plně stojí za svou podporou Rady i dalších orgánů EU a orgánů členských států při zlepšování finančního řízení a odpovědnosti EU v průběhu stávajícího rozpočtového období.

Děkuji Vám za pozornost.